

NATUURBLAD # 019
KNNV Natuurlijk Rotterdam

Samen ontdekken, onze passie delen en de natuur beschermen

- [KNNV LANDELIJK](#)
- [DE AFDELING](#)
- [Een burcht speciaal voor wilde bijen](#)
- [KNNV Natuurbescherming](#)
- [Er is altijd iets te doen!](#)
- [GEWEEST](#)
- [AGENDA](#)
- [TIPS](#)
- [WAARNEMINGEN](#)
- [Wat is en doet Natuurlijk Rotterdam](#)

KNNV LANDELIJK

Flora Festival 2025

Op **zaterdag 13 december 2025** barst het Flora Festival weer los, dé dag waarop plantenliefhebbers, ecologen en wetenschappers met elkaar in gesprek gaan over onze wilde natuur.

Het programma staat bol van lezingen over de nieuwste kennis en ontwikkelingen op het gebied van wilde flora, ecologie, natuurbeleid en -

bescherming. Het hoofdthema van dit jaar is "agrarisch landschap", waarbij de relatie tussen agrarisch gebied en natuur wordt onderzocht. Verwacht lezingen over kruidenrijke akkers, botanische graslanden en de toekomst van zaaimengsels. Welke soorten planten, paddenstoelen en (korst)mossen zijn typerend voor agrarische landschappen en hoe staan zij ervoor?

Maar ook buiten dit thema valt er genoeg te ontdekken. Want Basiskwaliteit Natuur, klimaatverandering, erfgoed van bomen, verrassende invalshoeken van monitoring en het hete hangijzer taxonomie staan ook op het programma.

Naast lezingen kun je meedoen met workshops en excursies, snuffelen op de markt met o.a. natuurboeken en stands van andere soortenorganisaties, genieten van botanische kunst, je verdiepen in bijzondere soorten bij het herbarium van Naturalis en je laten meevoeren door spraakmakende Nederlandse natuurfilms.

Ook kun je weer meedoen met de Flora Fotowedstrijd, waarbij we de mooiste plantenfoto van 2025 kiezen. Iedereen kan hieraan deelnemen, zolang jouw foto de artistieke kant van plantfotografie belicht. Hoe je kunt meedoen, lees je elders op de pagina.

Het Flora Festival trekt elk jaar rond de 800 bezoekers en wordt georganiseerd door FLORON en KNNV.

Flora Festival is uitverkocht! Je kunt de lezingen thuis volgen via een livestream. Link verschijnt kort voor aanvang op [deze pagina](#)

DE AFDELING

Zitting Rechtbank Rotterdam - Grens milieuzone - 21 oktober 2025

Natuurlijk Rotterdam heeft beroep aangetekend tegen het verleggen van de begrenzing van de milieuzone. Samen met de bewonersorganisatie Cralingheroort van de wijk De Esch. Natuurlijk Rotterdam vreest dat de aanwijzing van de Nessedijk en de Kralingse Zoom als nieuwe grens het natuurgebied Polder De Esch bedreigt met extra stikstofdepositie. Bewonersorganisatie Cralingheroort vreest de extra fijnstofdepositie in de wijk De Esch. Zowel Natuurlijk Rotterdam als Cralingheroort willen de grens bij de A16 leggen. De gemeente verdedigde haar besluit, maar zegde in elk geval toe dat als er nieuwe omstandigheden zijn, zoals de nieuwe oeververbinding, dan te bekijken of de grens verlegd moet worden.

Uitspraak 2 december.

Foto: Esther Veldman

KNNV Inspiratiedag Natuur en Beleid in Gouda - 10 oktober 2025

Sharida, Frank en Huub waren aanwezig. Er waren presentaties over Basiskwaliteit Natuur en Groene Bondgenoten; over lokale ervaringen door Henny Olthof (IVN Wijk bij Duurstede), Geert van Poelgeest (KNNV Natuurlijk Delfland), Gerard Voskuilen (KNNV Gouda).

Brainstorm: hoe krijgen we Basiskwaliteit Natuur in lokaal beleid?

Sharida vertelde over de ervaringen van de nog jonge afdeling Natuurlijk Rotterdam. Huub heeft een pleidooi

gehouden over herkenbaarheid bij samenwerkingen: "Zorg dat je nieuwe leden maakt". Frans Vollenbroek van Advocaat van de Aarde: "Gebruik de kracht van de wet". Hij wees op de oogopener Grondwet art 21: "De zorg van de overheid is gericht op de bewoonbaarheid van het land en de bescherming en verbetering van het leefmilieu." Advocaat van de Aarde ondersteunt na beoordeling juridische acties door advies en bekostiging van de advocaatkosten. Zie verder [**Advocaat van de Aarde**](#)

Foto: Huub van 't Hart

Discussie over Hoekse Poort. Weer een stap verder - 1 oktober 2025

Gemeente Rotterdam en Nationaal Park Hollandse Duinen willen graag een Hoekse Poort in Hoek van Holland. Deze Poort is bedoeld om de verwachte toename van de recreatie naar de duinen op te vangen en te spreiden qua locaties en seizoenen. Op de bijeenkomst van de Focusgroep Hoekse Poort was Sharida Bhageloe voor KNNV Natuurlijk Rotterdam aanwezig.

Wij steunen de inbreng van Stichting Duinbehoud die gekant is tegen grote nieuwbouw in het Voorduin en wijzen als alternatief op de inzet van het bunkercomplex naast het Noorderhoofd.

Natuurlijk Rotterdam heeft een advies opgesteld. Ons advies waarschuwt voor al te grote verwachtingen van één nieuwe centrale poort en pleit voor aansluiting bij en versterking van bestaande bezoekerscentra en vooral van de ecologische verbindingen tussen de bestaande natuurgebieden. In het advies wordt verwezen naar de aanpak van de gemeente Argelès-sur-Mer in Frankrijk en van Poort Schipluiden in de gemeente Midden-Delfland.

[**Zie verder onze website**](#)

Een burcht speciaal voor wilde bijen

Rotterdam Wijknieuws IJsselmonde - 30 oktober 2025

Wie langs het veldje aan de Brittenoord in Reyeroord (IJsselmonde) loopt, ziet 'm liggen: een bijenburcht. Een speciale plek voor wilde bijen. Met boomstammen en een kleine zandvlakte. Hoe werkt zo'n burcht en waarom is het aangelegd?

Een bijenburcht, boomstammen met zand en gras er omheen.

In deze periode, het najaar, trekken bijen zich terug om te overwinteren. Zo ook de wilde bij. Ze kruipen in de grond, onder bladeren of in hopen. Intussen wordt er aan de diertjes gedacht: met een bijenburcht die

onlangs aan de Brittenoord is gebouwd.

Een bijenburcht is een plek waar wilde bijen kunnen leven en nestelen. Er liggen boomstammen met gaatjes waar ze in kunnen kruipen. Er is een deel met 'bijenzand', leemhoudende grond gemengd met zand. Hier kunnen bijen zelf een plekje in de bodem graven. Ideaal voor wilde bijen, waarvan 70% in de grond nestelt.

Bijenlandschap

Rotterdam wil er 40 hectare bijenlandschap bij en helpt de bij zo een handje. Peter Korten van de gemeente is betrokken bij de bouw. 'De basis ligt er: een skelet van stammen en in het midden zand voor bijen die in de grond nestelen. Er worden nog een paar 'kinderkoppen' ingegraven, ronde zwerfstenen die warmte vasthouden. En er komt riet waar bijen in kunnen nestelen. Op de bult van zwarte grond komen inheemse planten. Hier kunnen bijen straks nectar uit halen en stuifmeel verzamelen voor hun larven. Het wordt een afgeschermd plekje, met een bordje erbij en een QR-code voor wie meer informatie wil.' Sharida Bhageloe ontdekte 40 bijensoorten in haar eigen wijk.

Optimale combinatie

Voor de bijenplek sprak de gemeente onder andere met ecologen en landschapsarchitecten. Ook bewoner Sharida Bhageloe is een inspiratiebron. Ze woont in Reyeroord en zet zich in voor de stadsnatuur. Ze ontdekte in haar eigen wijk 40 bijensoorten en fotografeerde die. Ze maakte een bijenburcht in de Heemtuin.

'Ik zet me in voor de kleinste bewoners', vertelt Sharida. 'Ze bestuiven groente, fruit en planten en zijn belangrijk voor de voedselvoorziening. Met een bijenburcht zijn wilde bijen echt geholpen. Wilde bijen zijn kwetsbaar en hebben onze hulp nodig. Want de wilde bij is niet zo blij. Er is voedselgebrek en weinig nestgelegenheid. Het is mooi dat voedselvoorziening en huisvesting hier dicht bij elkaar liggen. Een plek met grond én stammen met gaten is een optimale combinatie. Bijenhoeven zijn leuk, maar slechts enkele soorten nestelen zich erin. De rest zit graag in de grond.'

Boeiende leerplek

Ze is blij met de bijenburcht aan de Brittenoord. Vooral omdat de bijenburcht in de Heemtuin verdwijnt. De gemeente heeft andere plannen voor die locatie. Sharida: 'We hebben als bewoners enorm ons best gedaan voor het behoud en bevorderen van stadsnatuur. Het is goed dat er een nieuwe bijenburcht is. Het is een boeiende leerplek en je kunt er de natuur van dichtbij bekijken. Met de bijenplek kun je aandacht vragen voor de bodem die onder druk staat. We bouwen er van alles op, maar er leven ook planten en dieren. Wist je dat bijen tussen de straatstenen leven? Zo dichtbij zijn ze.'

Bijencamping

Samen met Sharida gaat de gemeente de burcht monitoren, oftewel: in de gaten houden of wilde bijen er gebruik van maken. Peter: 'De burchten komen op 24 plekken in de stad waar bijen leven. We noemen de burcht ook wel een 'bijencamping'. Op z'n Rotterdams: met een bijnaam.' Meer informatie staat ook op rotterdam.nl/bijen

Dit bericht staat in Rotterdam Wijknieuws, de digitale nieuwsbrief van de gemeente Rotterdam. Ook op de hoogte blijven wat er in uw buurt gebeurt? [Aanmelden voor de nieuwsbrief en eerdere edities bekijken kan hier.](#)

Foto: Sharida Bhageloe

KNNV Natuurbescherming

WIE, WAAROM, WAT

Ben jij onze nieuwe burgerwetenschapper?

WIE is de burgerwetenschapper?

Burgerwetenschappers zijn inwoners die actief bijdragen aan wetenschappelijk onderzoek door data te verzamelen en hun eigen leefomgeving te analyseren.

Wij, Natuurlijk Rotterdam, stimuleren deze betrokkenheid met projecten zoals ons waterproject.

WAAROM is het zo belangrijk om als burger onderzoek te doen?

Omdat dit unieke en waardevolle inzichten oplevert die vervolgens ingezet kunnen worden bij beleid. Wie kent de buurt nou beter dan de mensen die er wonen? Bewoners voelen zich meer betrokken, verbonden en verantwoordelijk voor hun eigen omgeving. Het creëert een echte saamhorigheid.

WAT kunnen we met de data?

De verzamelde gegevens helpen bij het maken van slimme beslissingen voor het verbeteren van onze leefomgeving.

DOE MEE! Ontdek hoe jij kunt bijdragen aan een schonere en veiligere omgeving.

Het is makkelijker dan je denkt en je leert er nog wat van ook.

Samen maken we het verschil!

GEZOCHT: Waarnemers voor aanspoelsel in Hoek van Holland

Aanspoelsel op het strand verrast je keer op keer. De ene dag liggen er honderden krabbenschildjes, de volgende keer ontdek je allerlei schelpdieren, kwallen, zeesterren of wieren. Een dag later kunnen de golven alles weer hebben meegenomen of ligt alles door elkaar. Strandonderzoek is nooit saai!

Strandaanspoelsel Monitoring Project

Als je regelmatig naar het strand gaat en goed naar het aanspoelsel kijkt, krijg je een mooi beeld van

welke soorten er in de nabije kustzone leven. Doe je dit jarenlang, dan zie je ook hoe de populaties veranderen. Dat is precies wat het Strandaanspoelsel Monitoring Project (SMP) doet.

Elke maand lopen vrijwillige waarnemers (strandwachters) een vast traject op het strand van Hoek van Holland. Ze tellen de aangespoelde organismen en maken onderscheid tussen verschillende soorten: kwallen, zeeanemonen, wormen, krabben, heremietkreeften, stekelhuidigen. Ook de eikapsels van haaien en roggen worden geteld. Na de strandwandeling leggen de waarnemers hun bevindingen vast via de SMP-webapp. Dit project loopt al sinds november 1977, waardoor we nu veel meer weten over hoe de populaties van kustsoorten veranderen.

Het SMP zoekt nieuwe waarnemers voor het traject bij Hoek van Holland.

Lijkt het je leuk? Stuur dan een bericht naar [KNNV Natuurlijk Rotterdam](#).

Het is een gezonde bezigheid als je graag je dagelijkse stappen wilt zetten. Bovendien leer je een hoop van de ervaren gidsen die er altijd bij zijn om je wijs te maken.

SMP wordt gelopen op:

- 22-11-2025 start 11:21
- 20-12-2025 start 8:40

Foto: Sharida Bhageloe, Kleine heremietkreeft, Hoek van Holland Strand, 6-9-2025

Talenten gezocht voor KNNV Natuurlijk Rotterdam!

Wat is jouw expertise?

Over welke onderwerpen weet jij veel? Welke kennis zou je graag met ons willen delen?

Stuur een email naar KNNV Natuurlijk Rotterdam!

Denk bijvoorbeeld aan:

Artikelen schrijven, berichten posten op sociale media, boekhouden, Obs en Waarneming.nl, organiseren, hoe krijg je meer vogels in je tuin, natuurlijk tuinieren, timmeren, paddentrek, samenstellen nieuwsbrief, ontwerpen of presentatie geven, foto's maken, egels....En nog veel meer!

We zijn benieuwd naar wat jij te bieden hebt. Laat je ons dat weten?!

Stuur een berichtje naar het bestuur

Voor bovenstaande oproepen geldt dat jij zelf bepaalt hoeveel aandacht en tijd je beschikbaar stelt.

Mag het een beetje meer natuur zijn?

Om de kans op bezwaarprocedures te verkleinen, hebben de gemeente Westland, KNNV Natuurlijk Delfland en het Ontwikkelingsbedrijf De Westlandse Zoom (OBWZ) woensdag een overeenkomst ondertekend.

Doelstelling: het zorgvuldig inpassen van natuur in de toekomstige ruimtelijke ontwikkeling van het gebied Achter de Duinen in de Westlandse Zoom in Monster.

Mooi om te zien dat onze kennis en inzet voor de natuur op deze manier gewaardeerd wordt.

Link: [Ontwikkeling achter de duinen](#)

Foto: Thierry Schut, vlnr Geert van Poelgeest (Natuurlijk Delfland), Michiel Ferwerda (wethouder), Gerhard Zijdeveld (OBWZ)

Er is altijd iets te doen!

OPROEP Rotterdam kapt

De gemeente claimt groene ambities: 20 hectare groen erbij. RN! vraagt al herhaald of dit 'netto' is – dus ná aftrek van gekapte bomen en bebouwing. Een helder antwoord ontbreekt. Ook op de vraag hoe de gemeente groei ziet, terwijl Natuur & Milieu juist een afname constateert, is het antwoord: "dat gaan we onderzoeken."

Transparantie is cruciaal voor een duurzame en rechtvaardige transitie. Helaas ontbreekt die hier. Daarom houden we zelf bij hoeveel kapvergunningen (voor 5 bomen of meer) worden aangevraagd. Dat geeft een betrouwbaar beeld van het verdwijnen van volwassen bomen, en daarmee van divers groen, zoetwater in vegetatie en leefomgevingskwaliteit. Wat één boom waard is – ecologisch én maatschappelijk – vind je op onze webpagina. Kapvergunningen <5 bomen registreren we apart.

De surrealistische headerfoto – de gekandelaarde vooroorlogse plataan op het Stationsplein die moest wijken voor een toren – is echt. Het laat pijnlijk zien hoezeer de gemeenteraad haar oogkleppen ophoudt.

Oproep van Stichting Rotterdam Natuurlijk! Samen zien en weten we meer. Mail ontbrekende kapvergunningen naar kappennou@rotterdamnatuurlijk.nl.

Foto's van voor en na een kap zijn ook welkom; die gaan we publiceren.

Foto: Joke Schot

Zwerfie Rotterdam

Zwerfie Rotterdam heeft ruim 600 vrijwilligers. Wij ruimen op aan de waterkant, in de stadsnatuur en in wijken. Wil je meehelpen? Je kunt je aanmelden voor onze gezellige groeps-cleanups, meedoen met zwerfafvalonderzoek of een andere vrijwilligersfunctie doen die bij je past. [Bekijk de mogelijkheden via deze link of neem contact met ons op voor meer informatie of aanmelden.](#)

Zie [de Zwerfie agenda](#) voor de komende opruimacties.

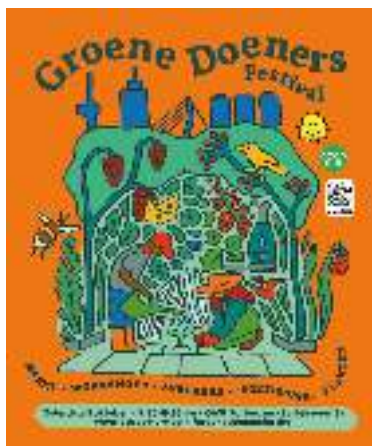
Zwerfie organiseert ook opruimacties op maat, bijvoorbeeld voor een bedrijfsuitje. Onze zwerfafvalgids vertelt wetenswaardigheden over zwerfafval, laat je kennismaken met bijzondere items of hij geeft verdieping over bijvoorbeeld afvalbeleid en dingen die je zelf kunt veranderen. Neem contact met ons op voor maatwerk en boekingen.

Wildlife Film Festival Rotterdam vertoont de mooiste natuurfilms

Van 3 t/m 9 november vertoont [Wildlife Film Festival Rotterdam \(WFFR\)](#) de mooiste, ontroerendste en spannendste natuurfilms in Cinerama en LantarenVenster.

Met WFFR Lokaal gaat het festival vanaf 1 oktober alvast de wijk in en geniet je samen met je partner, gezin, vrienden, burens en familie van natuurfilms op 21 locaties in de stad.

Groene Doeners Festival: 700 bezoekers ontdekken de natuur in de stad - 11 oktober 2025

Deze tweede editie vond plaats bij Oase Rotterdam en overtrof alle verwachtingen. Met 700 enthousiaste bezoekers en meer dan 30 organisaties en initiatieven was het festival een stuk groter dan vorig jaar. Opzoomermee en Groen010/NationaalParkRotterdam organiseerden het evenement, dat Rotterdammers inspiratie biedt om zelf aan de slag te gaan met groen in de stad. Het mooie weer werkte perfect mee. De kraampjes buiten konden volop bezoekers ontvangen en de expedities door de buurt waren een groot succes. Rotterdammers kwamen massaal een kijkje nemen.

Excursie KNNV Natuurlijk Rotterdam

Sharida Bhageloe (KNNV Natuurlijk Rotterdam) nam bezoekers mee op reis – letterlijk én figuurlijk. Ze vertelde over hoe planten en dieren onderweg zijn, want migratie hoort gewoon bij de natuur. Vogels en zoogdieren trekken bijvoorbeeld weg wanneer het hier

in de winter kouder wordt. Voedsel vinden wordt dan lastig, dus zoeken ze warmere oorden op. Plantenzaden gaan ook op reis. Zo kunnen ze op een nieuwe plek wortelschieten en zich verspreiden.

En dan zijn er de mensen. Ook zij migreren, vaak omdat het in hun thuisland niet meer veilig is. Ze worden dan gedwongen om hun vertrouwde omgeving achter te laten en elders een nieuw bestaan op te bouwen. Sharida's verhaal liet zien dat reizen en verhuizen door heel de natuur heen gebeurt. Het verbindt ons allemaal op een bijzondere manier.

[Zie hier een impressie van de dag](#)

AGENDA

Natuur Café @ Het Natuurhistorisch Microplastics van oceaانبodem tot in ons lichaam - dinsdag 18 november 2025

Nog maar een paar plaatsen beschikbaar!

Waar vinden we de meeste microplastics? Welke groep organismen is het meest gevoelig?

En vormt dit eigenlijk een gezondheidsrisico voor de mens? Tijdens deze lezing nemen Thijs Bosker (Leiden Universiteit) en Luc van der Laan (Erasmus MC) u mee in de wereld van micro- en nanoplastics: minuscule

kleine plasticdeeltjes die inmiddels overal op aarde worden teruggevonden, van de diepste oceaانبodem tot in ons lichaam.

We verkennen wat deze deeltjes zijn, hoe ze ontstaan en hoe ze zich verspreiden via water, bodem en lucht. Met voorbeelden uit actueel onderzoek laten we zien welke effecten micro- en nanoplastics hebben op planten, dieren én mensen. We gaan in op hoe planten microplastics opnemen via wortels, hoe waterdieren zoals watervlooien hiermee in aanraking komen, en wat dit betekent voor ecosystemen en de voedselketen. Vervolgens belichten we de mogelijke risico's voor de menselijke gezondheid: wat weten we al en waar zitten de grootste kennishiaten?

Na afloop heb je een beter beeld van de onzichtbare wereld van micro- en nanoplastics en van de cruciale rol die wetenschap, beleid en uw eigen keuzes spelen bij het aanpakken van dit groeiende probleem.

Thijs Bosker is universitair hoofddocent en onderzoeker met meer dan tien jaar ervaring in onderzoek naar plasticvervuiling. Hij bestudeert de effecten van plastic op stranden, in oceanen en rivieren, en onderzoekt organismen variërend van walvissen tot planten en watervlooien. Met zijn werk wil hij bijdragen aan zowel kennis als oplossingen en deelt hij zijn inzichten graag met een breed publiek.

Luc van der Laan is hoogleraar aan het Erasmus MC en gespecialiseerd in leverziekten en regeneratieve geneeskunde. Hij doet baanbrekend onderzoek met organoïden (mini-orgaantjes) en sinds een aantal jaren probeert hij die in te zetten voor onderzoek naar de effecten van micro- en nanoplastics op de menselijke lichaam en gezondheid. Luc werkt op het snijvlak van geneeskunde en biologie en maakt zich sterk voor een gezonde en duurzame leefomgeving.

Praktisch

Datum: dinsdagavond 18 november 2025

Tijd: 19:15 (inloop met koffie en koek), lezing 19:30 tot ca. 21:00 uur

Locatie: Het Natuurhistorisch Museum Rotterdam

Adres: Westzeedijk 345 (Museumpark), 3015 AA Rotterdam

Kosten: € 2 te voldoen bij aanvang

Aanmelden verplicht [Hier aanmelden svp](#)

Max aantal deelnemers: 40 personen

Deze avond is een gezamenlijk initiatief van KNNV Natuurlijk Rotterdam en Het Natuurhistorisch, met financiële steun van het Rotterdams Milieucentrum.

Natuur Café @ Het Natuurhistorisch Pluis mee in het jaar van de woelmuis - dinsdag 25-11-2025

De Zoogdiervereniging heeft 2025 uitgeroepen tot het

Jaar van de Woelmuis. Dé woelmuis bestaat natuurlijk niet. In Nederland leven wel vijf soorten woelmuizen. Waaronder hele algemene soorten zoals de veldmuis, maar ook de zeer zeldzame noordse woelmuis.

Een van de activiteiten gedurende het Jaar van de Woelmuis is een recordpoging woelmuizen pluizen. Daarom organiseert de Zoogdiervereeniging, samen met anderen, gedurende het jaar diverse pluissavonden waar gezamenlijk braakballen worden geplozen. Lees meer op [deze pagina](#).

Op dinsdag 25 november kun je in het Natuur Café braakballen onderzoeken. Onder begeleiding van experts speur je naar kaakjes van verschillende muizensoorten en leer je hoe je deze op naam kunt brengen. Op die manier proberen we erachter te komen welke muizen er voorkomen in het leefgebied van de Kerkuil.

Let op, er is maar een zeer beperkt aantal plekken beschikbaar, omdat we werken aan tafels. Het is nadrukkelijk de bedoeling dat iedereen ook actief mee zal werken aan het pluizen.

Doe je mee aan onze recordpoging woelmuizen pluizen?

Praktische informatie

Datum: dinsdagavond 25 november 2025

Tijd: 19:15 (inloop met koffie en koek), 19:30 tot ca. 21:30 uur

Locatie: Het Natuurhistorisch Museum Rotterdam

Adres: Westzeedijk 345 (Museumpark), 3015 AA Rotterdam

Kosten: Gratis

Aanmelden verplicht [Hier aanmelden](#) svp

Max aantal deelnemers: 15 personen

Deze avond is een gezamenlijk initiatief van KNNV Natuurlijk Rotterdam, Het Natuurhistorisch en de Zoogdiervereeniging.

Dit najaar gaan we vol enthousiasme verder met de **Jaarrond stadsnatuur** excursies door Sharida Bhageloe.

Wat gaan we doen?

- 23-11-2025 De sleutelrol van paddenstoelen in het ecosystemen
- 28-12-2025 Hoe overleven planten en dieren de winter? Overlevingsstrategieën ontrafeld

Doe je mee?

Duiken we samen in de verrassende natuur van onze omgeving!

Agenda Natuur Café @ Het Natuurhistorisch

Elke maand op een dinsdag van 19:15 tot 21:30 u. inspiratie en ontmoetingen in Het Natuurhistorisch.

Dit komt er aan!

- 9-12-2025: Het nachtvlinderbalkon van Kees Mostert

Hou onze [website](#) in de gaten voor actuele informatie.

Toegang slecht €2, inclusief koffie/thee.
Aanmelden is vereist via [natuurlijkrotterdam](#)

TIPS

Naturalis presenteert: de staat van de Nederlandse biodiversiteit

Naturalis publiceerde eerste editie van het Statusrapport Nederlandse Biodiversiteit. Het biedt inzicht in hoeveel soorten er in Nederland zijn én hoe het met ze gaat.

Het rapport levert een uitgebreid overzicht van de biodiversiteit in Nederland, met gegevens over meer dan 47.000 soorten.

Volgens Naturalis zelf is dit ./ Het beste overzicht van de Nederlandse natuur ooit.

Het rapport is samengesteld door meer dan dertig experts en bevat informatie verzameld door duizenden mensen!

Lees het rapport [hier](#).

Tentoonstelling: Stippen, strepen en spiralen

Overal om ons heen zijn ze te vinden: stippen, strepen, spiralen, golven en andere bijzondere vormen en structuren. Voor planten en dieren zijn deze patronen van levensbelang. Ze helpen bij overleven, het aantrekken van een partner of het misleiden van vijanden. Elke vorm heeft een functie en sluit perfect aan bij de omgeving waarin het dier of de plant leeft.

De natuur bepaalt wat werkt en eigenschappen die goed werken, worden doorgegeven aan de volgende generatie.

Wist je dat mensen zich al eeuwenlang laten inspireren door de natuur? Natuurlijke patronen duiken op in mode, architectuur, technologie en nog veel meer.

Verwonder je in deze tentoonstelling over de verbazingwekkende diversiteit aan patronen in de natuur. Leer waarom juist deze vormen en kleuren zo effectief zijn voor verleiding, camouflage, stevigheid, efficiëntie of afschrikking en ontdek hoe mensen deze handige patronen kunnen gebruiken.

'Stippen, Strepen & Spiralen – vormen en patronen in de natuur' is te zien van 18 oktober 2025 t/m 14 juni 2026.

Foto: Natuurhistorisch Museum Rotterdam

BOEK TIP

Crossbill Natuurgids Nederland dl 1 & 2

Natuur en landschap - wandel- en fietsroutes - hotspots

KNNV Uitgeverij

Verwacht rond **28 november 2025** - U kunt dit boek nu al vooruitbestellen via een pre-order. Zodra het boek is verschenen wordt het naar u toegestuurd.

Deze complete *Crossbill natuurgids* over Nederland bestaat uit twee delen.

In het 1e deel worden de achtergronden over natuur en landschap gegeven, inclusief de soorten die typisch zijn voor Nederland.

Het 2e deel bevat de beste wandel- en fietsroutes door Nederlandse natuurgebieden, plus beschrijvingen van 60 locaties. Je vindt er praktische bezoekinformatie, tips om soorten te spotten (zoals vogels, wild, insecten, reptielen en amfibieën) en achtergrond over landschap, flora, fauna, geologie en geschiedenis.

De gids is gemaakt door biologen Dirk Hilbers (Crossbill Guides) en Constant Swinkels (onderzoeker wilde bijen, KNAW Faces of Science).

WAARNEMINGEN

Met deze apps kun je de mogelijke soortnaam van het organisme snel vaststellen

- Birdnet
- Merlin Bird ID (Cornell Lab)
- Plant.net
- ObsIdentify

Meld jouw waarnemingen zelf via www.waarneming.nl.

En stuur je waarneming naar natuurlijkrotterdam@knnv.nl.

Misschien besteden wij er aandacht aan in onze publicaties. Delen is weten.

In de app ObsIdentify hebben wij onze eigen groep aangemaakt 'Natuurlijk Rotterdam e.o.' In deze groep kan je de waarnemingen met foto's van alle groepsleden zien in één prachtig overzicht.

Wil je ook deel uit maken van deze groep? Mail ons op natuurlijkrotterdam@knnv.nl

Foto: Sharida Bhageloe, Miljoenpoten (Diplopoda) en Duizendpoten (Chilopoda) 18-10-2025-bodemdiertjes

Wat is en doet Natuurlijk Rotterdam

KNNV is een onafhankelijk landelijk opererende vereniging van en voor natuurliefhebbers. Met onze 45 lokale afdelingen verspreid over het hele land en flink wat werkgroepen deelt KNNV kennis en zorg voor natuur in Nederland.

Samen natuur beleven, bestuderen en beschermen staat voor ons voorop!
Dat doen we al bijna 125 jaar.

Sluit je aan!

Geef ons draagvlak met jouw lidmaatschap.

Klik [hier](#) om je aan te melden.

Natuurlijk Rotterdam e.o. is een actieve natuurvereniging.

We lichten onze doelstellingen en beleid graag toe.

Mail natuurlijkrotterdam@knnv.nl, laat je telefoonnummer achter en we nemen contact met je op.

Deze nieuwsbrief wordt onregelmatig gepost.

rotterdam.knnv.nl

Deze e-mail is verstuurd aan {{email}}. • Als je geen e-mails meer wilt ontvangen dan kun je je [hier afmelden](#). • Voeg natuurlijkrotterdam@knnv.nl toe aan je adresboek voor een betere ontvangst.

Laposta